

OTSUS

19.02.2021 nr 5-5/2020-013

Koondumise nr 24/2020 MM Grupp OÜ / Forum Cinemas OÜ menetluse lõpetamine

1. Koondumine

Konkurentsiamet sai 21.09.2020 koondumise teate, mille kohaselt vastavalt UP Invest OÜ (registrikood 12371871) ja Ühendkuningriigis registreeritud Odeon Cinemas Group Limited (registrikood 10246724) vahel 28.08.2020 sõlmitud müügilepingule kavatses UP Invest OÜ omandada 100% osaluse ettevõtjates Forum Cinemas OÜ (registrikood 10193098), Forum Cinemas Latvia OÜ ja Forum Cinemas Lithuania OÜ. Tehingu tulemusel kuuluksid omandatavad ettevõtjad UP Invest OÜ valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

UP Invest OÜ ühendati 18.10.2020 kontsernisese tehinguga MM Grupp OÜ-ga (registrikood 10515366) ning seoses ühinemisega kustutati UP Invest OÜ äriregistrist. Seega on UP Invest OÜ õigusjärglaseks MM Grupp OÜ. Eelnevast tulenevalt loeb Konkurentsiamet UP Invest OÜ asemel koondumise osaliseks MM Grupp OÜ.

MM Grupp OÜ valitseva mõju alla kuuluv Apollo Kino OÜ opereerib Eestis 10 kino, sh on Tallinnas neli kino (Solarise keskuses, Mustamäe keskuses, Ülemiste keskuses ja O'Learys kinorestoran Kristiine keskuses), Tartus kaks kino ning Pärnus, Saaremaal, Narvas ja Jõhvis üks kino. MM Grupp OÜ tegeleb kinofilmide levitamisega kontserni kuuluvate ettevõtjate Theatrical Film Distribution OÜ ja Estonian Theatrical Distribution OÜ kaudu kaubamärgi Hea Film all (edaspidi tekstis Hea Film). Lisaks tegutseb antud koondumisest mõjutatud valdkonnas filmide tootmisega tegelev Apollo Film Productions OÜ.

Forum Cinemas OÜ opereerib Eestis 3 kino (Coca-Cola Plaza Tallinnas, kino Ekraan Tartus ja kino Centrum Viljandis).

2. Koondumise menetlemise käik

Konkurentsiamet avaldas 22.09.2020 ülalnimetatud koondumise teatesaamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Nimetatud koondumise kohta esitasid vastuväited kolm ettevõtjat. Vastuväidete kohaselt tuleks koondumine keelata, kuna see kahjustaks

konkurentsi filmide näitamisel kinodes, kinofilmide levitamisel ja kinofilmide ostmisel levitajate poolt.

Seoses vajadusega teha kindlaks KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolude olemasolu või nende puudumine MM Grupp OÜ ja Forum Cinemas OÜ koondumise puhul, st kas käesolev koondumine võib oluliselt kahjustada konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu, alustati Konkurentsiameti 20.10.2020 otsusega nr 5-5/2020-037 täiendav menetlus vastavalt KonkS § 27 lg 1 punktile 2.

Käesoleva koondumise kontrollimiseks, kaubaturgude määratlemiseks, konkurentsiolukorra analüüsimiseks ning koondumise mõju hindamiseks saatis Konkurentsiamet taotlused teabe saamiseks koondumise osalistele, teistele kinoteenuseid osutavatele ettevõtjatele, Eesti Filmitööstuse Klastrile filmitootjatelt arvamuste saamiseks, Kultuuriministeriumile ja Soome konkurentsiasutusele Soome kinoturu kohta teabe saamiseks.

Konkurentsiamet andis 15.01.2021 hinnangu koondumisele seisukohaga, et koondumine kahjustaks konkurentsi kinodes filmide näitamise kaubaturgul Tallinnas ja selle lähiümbruses ning Tartus koondumise horisontaalsete mõjude tõttu. Lisaks võimendaks ühe koondumise osalise tugev positsioon kinodes filmide näitamise kaubaturule vertikaalselt eelneval filmide levitamise kaubaturul koondumise negatiivseid mõjusid.

MM Grupp OÜ esitas 27.01.2021 vastuväited Konkurentsiameti 15.01.2021 hinnangule ja kohustuste ettepanekud. Konkurentsiamet esitas 02.02.2021 MM Grupp OÜ-le vastuse, millega teavitas, et MM Grupp OU poolt 27.01.2021 esitatud kohustuste ettepanekud ei ole sobivad koondumisest tulenevate konkurentsiprobleemide kõrvaldamiseks. MM Grupp OÜ esitas 09.02.2021 Konkurentsiametile täiendatud kohustuste ettepaneku. Konkurentsiamet teavitas 15.02.2021 MM Grupp OÜ-d, et täiendatud kohustuste ettepanek ei ole sobiv. MM Grupp OÜ esitas 17.02.2021 koondumisest loobumise avalduse.

3. Hinnang koondumisele

Koondumise menetlemisel analüüsis Konkurentsiamet konkurentsiolukorda ja koondumise mõju konkurentstile kolmel koondumisest mõjutatud kaubaturul: (i) filmide näitamine kinodes Tallinnas; (ii) filmide näitamine kinodes Tartus ja (iii) kinofilmide levitamine Eestis.

Alljärgnevat tabelites on esitatud turuosaliste osatähtsused koondumisega mõjutatud kaubaturgul erinevate näitajate kaupa aastatel 2018, 2019 ja 2020. aasta esimesel 9 kuul.

Tabel 1 Filmide näitamine kinodes Tallinnas ja selle lähiümbruses

	Kinode arv			Saalide arv			Istekohtade arv			Külastajate arv			Pileti müügitulu			Kogu müügitulu		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
CC Plaza	38%	40%	40%	40%	43%	43%	43%	45%	45%	[40-50]%	[40-50]%	[50-60]%	[40-50]%	[40-50]%	[50-60]%	[40-50]%	[40-50]%	[50-60]%
Solaris	13%	10%	10%	31%	23%	23%	32%	24%	24%	[30-40]%	[20-30]%	[20-30]%	[30-40]%	[30-40]%	[20-30]%	[40-50]%	[30-40]%	[30-40]%
Cinamon	13%	20%	20%	9%	19%	19%	8%	19%	19%	[5-10]%	[10-20]%	[0-5]%	[5-10]%	[10-20]%	[0-5]%	[5-10]%	[10-20]%	[0-5]%
Viimsi	13%	10%	10%	11%	9%	9%	8%	6%	6%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%
Artis	13%	10%	10%	6%	4%	4%	5%	4%	4%	[5-10]%	[0-5]%	[5-10]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Sõprus	13%	10%	10%	3%	2%	2%	4%	3%	3%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%	[0-5]%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 2 Filmide näitamine kinodes Tartus

	Kinode arv			Saalide arv			Istekohtade arv			Külastajate arv			Pileti müügitulu			Kogu müügitulu		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Apollo	25%	40%	50%	43%	53%	75%	49%	60%	81%	[60-70]%	[60-70]%	[80-90]%	[50-60]%	[60-70]%	[80-90]%	[50-60]%	[60-70]%	[80-90]%
Forum	25%	20%	25%	14%	12%	17%	11%	9%	12%	[10-20]%	[5-10]%	[10-20]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
Cinamon	25%	20%	0%	36%	29%	0%	34%	27%	0%	[5-10]%	[20-30]%	0%	[30-40]%	[20-30]%	0%	[30-40]%	[20-30]%	0%
Elektriteater	25%	20%	25%	7%	6%	8%	6%	5%	6%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%	[5-10]%
Kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Selgituseks tabelile 2 märgib Konkurentsiamet, et Cinamon'i 2020. aasta andmed on nullitud simuleerimaks tegelikku olukorda, mis eksisteerib Tartus filmide kinodes näitamise kaubaturul pärast Cinamon'i kino sulgemist. Tegelikuses tegutses Cinamon'i kino kuni 1. septembrini 2020.

Tabel 3 Kinofilmide levitamine Eestis

	2017	2018	2019
Hea Film	30%	31%	40%
Vaata Filmi	22%	21%	22%
ACME	37%	31%	30%
Teised levitajad	9%	11%	8%
Eesti tootjad otse	2%	6%	0%
Kokku	100%	100%	100%

Selgituseks tabelile 3 märgib Konkurentsiamet, et Vaata Filmi lõpetas tegutsemise 2020. aasta suvel. Koondumise teate esitaja selgituste kohaselt hakkas Hea Film esindama kahte, varem Vaata Filmi poolt esindatud, Hollywood'i suurstudiot Paramount ja Universal, mitte kõiki tootjaid, kelle filme Vaata Film levitas. Seepärast kasvas pärast Vaata Filmi turult lahkumist Hea Filmi turuosade vähem, kui oleks nende kahe levitaja turuosade summa. Studiote Paramount ja Universal filmide osakaal kogu Vaata Filmi poolt levitatud filmide kassatulust moodustas 2019. aastal [...]%. Võttes Vaata Film'i turult lahkumise järgsete turuosade arvutamisel lisaks eelduseks, et kahest suurstudiot ülejäänud osa jaguneb kõikide turuosaliste vahel proportsionaalselt nende turuosadega, lisanduks Hea Filmi'le kokku ligikaudu [...]%, ACME'le ligikaudu [...]%, ja ülejäänud levitajatele ligikaudu [...] turuosast. Ligikaudseteks turuosadeks kujuneksid 2019. aasta andmetele tuginedes vastavalt: Hea Film [...]%, ACME [...]%, ja ülejäänud levitajad kokku [...]%.

Koondumise hindamise tulemusel järeldas Konkurentsiamet, et koondumine kahjustaks oluliselt konkurentsi filmide näitamise kaubaturgudel Tallinnas ja Tartus. Koondumise tulemusel omandataks peamine konkurent, st kaubaturult lahkuks kõige suurem konkurentsiturve allikas. Juba niigi kõrge kontsentratsiooniga kaubaturgudel kontsentreeruks kaubaturg veelgi ning koondumise tulemusel tekiks koondunud ettevõtjal Tallinnas ja selle lähiümbruses ning Tartus monopoolsele seisundile ligilähedane positsioon. Koondumise tulemusel saaks koondunud ettevõtja tegutseda sõltumatult konkurentidest, mistõttu tõuseksid kinopiletite jm kinodes müüdavate kaupade hinnad kiiremini, kui see oleks võimalik koondumise eelsetes konkurentsitingimustes. Lisaks puuduvad konkurentsi kahjustamist tasakaalustavad või ärahoidvad muud mõjud: (i) potentsiaalse konkurentsi surve on nõrk, (ii) voogedastusplatvormid ei ole senini mõjutanud filmide kinodes vaatamist ning COVID-19 kriisitingimuste pinnalt ei saa järeldada, et see tulevikus muutuks, (iii) hinnatõusu surve arvutused ei välista koondumisele järgnevat

hinnatõusu, (iv) tarbija jõud ei ole piisav, et välistada hinnatõusu suuremal määral kui see on võimalik koondumise eelsete konkurentsitingimustega.

Kinofilmide levitamine on vertikaalselt eelnevaks äritegevuseks filmide kinodes näitamisele. Kuna filmide levitamise tegeleb vaid üks koondumise osalistest, ei kaasne koondumisega horisontaalseid mõjusid. Seoses ühe koondumise osalise kõrge turuosaga kinofilmide levitamisel analüüsis Konkurentsiamet vertikaalseid mõjusid kinofilmide levitamise ja kinodes filmide näitamise vahel. Konkurentsiameti hinnangul võimendaks vertikaalne seos konkurentsi kahjustumist võimalustega, mis kaasnevad levitamisteenuse turu (sisendituru) sulgemisel konkureerivatele kinodele ja kinofilmide ostuturu (kliendituru) sulgemisel konkureerivatele filmilevitajatele.

[...]

[...]

Eelnevast tulenevalt jõudis Konkurentsiamet seisukohale, et koondumisele ei ole võimalik anda luba koondumise osaliste poolt soovitud viisil.

Koondumise teate esitaja esitas 27.01.2021 vastuväited Konkurentsiameti hinnangule ja kohustuste ettepanekud. Konkurentsiameti hinnangul kahjustaks ka pakutud kohustustega koondumine endiselt konkurentsi. MM Grupp OÜ poolt 09.02.2021 esitatud täiendatud kohustuste ettepaneku osas leidis Konkurentsiamet, et see ei ole proportsionaalseks meetodiks soovitud eesmärgi saavutamiseks, mistõttu see ei ole sobiv.

MM Grupp OÜ esitas 17.02.2021 koondumisest loobumise avalduse, milles teavitas, et on otsustanud koondumisest loobuda ja võtab koondumise teate tagasi.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 2 punktist 3 otsustab Konkurentsiamet

lõpetada MM Grupp OÜ ja Forum Cinemas OÜ koondumise menetlus, kuna koondumise osalised loobuvad koondumisest.

Käesoleva otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul otsuse teatavaks tegemisest arvates.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsisteenistuse juhataja – peadirektori
asetäitja

Konkurentsiameti 19.02.2021 otsuse nr 5-5/2020-013 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad tekstis on tähistatud nurksulgudega.

/Veiko Ilves/ 03.03.2021